

Štetocine voćnih kultura u junu

Автор(и): доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив

Дата: 04.06.2023 *Брой:* 6/2023

U junu, temperatura vazduha i vlažnost su pogodni kako za rast voćnih kultura, tako i za pojavu i razvoj ekonomski značajnih štetocina na njima. Tokom meseca, plodovi voćnih vrsta brzo rastu u veličini i neki od njih sazrevaju.

Ваши на воћним културама (фамилија. *Aphididae*)

Ваши настављају своју штетну активност. При јакој инфестацији, оштећени листови се суше и опадају, изданци се деформишу и заостају у развоју, а плодови остају мали и деформисани. Ваши не изазивају само директну штету на воћним врстама, већ и преносе опасне вирусне болести.

Сузбијање: У фенофази „раст плода“ третирати када се достигне **ЕПШ (економски праг штетности)**:

Јабукe и крушке: колоније врста *Aphis spp* - 10-15 на 100 изданка; колоније врста *Dysaphis spp.* - 5 на 100 изданка.

Брескве: колоније - врсте рода *Myzus spp.*, *Brachycaudus spp.* - 5% заражених изданака; колоније - врсте рода *Hyalopterus spp.* - 15% заражених изданака.

Шљиве: колоније - врсте рода *Hyalopterus spp.*, *Phorodon* - 15 на 100 грана или 15% заражених изданака; колоније - врсте рода *Brachycaudus spp.* - 5 на 100 грана или 5% заражених изданака.

Овлашћени су следећи производи за заштиту биља: а.с. тебуфенпирад - Shirudo 25 g/da; а.с. флоникамид - Тепеки 14 g/da, Afinto 14 g/da, Hinode 14 g/da; а.с. пиретрини - Abanto 75 ml/da, Krisant EC 75 ml/da, Natur Breaker 75 ml/da, Pyregard 75 ml/da за кајсије, брескве, шљиве и трешње; а.с.

флупирадифурон - Sivanto Prime 90 ml/da за јабуке и крушке; а.с. спиротетрамат - Movento 100 SC 0.075-0.12% за јабуке и крушке и 0.075-0.1% за кајсије, брескве, шљиве и трешње; а.с. сулфоксафлор - Closer 120 SC 20-40 ml/da за јабуке, крушке, дуње, брескве и трешње; а.с. азадирахтин - Oikos 100-150 ml/da, Neemik Ten 260-390 ml/da за јабуке.

Јабукасте воћке

Јабука

Јабуков плодни мољац (јабукова воћна мољци)

У јуну су штетне гусенице прве генерације. Угризају се у плодове и хране се семеном у семеној комори. Као последица оштећења, плодови превремено опадају. Једна гусеница оштети 2-3 плода. По завршетку развоја, гусеница напушта оштећени плод, силази паучином и припрема чауру у којој ће се лутити.

Сузбијање: Хемијски третман се спроводи на почетку полагања јаја регулаторима раста инсеката и против гусеница пре него што уђу у плодове.

Економски праг штетности (ЕПШ) - за прву генерацију: 0.8-1% свежих улаза у плодове.

Овлашћени производи за заштиту биља: а.с. спинеторам - Delegate 250 WG 30 g/da; а.с. хлорантранилипрол - Coragen 20 SC 16-30 g/da, Voliam 16-30 ml/da; а.с. циперметрин - Cyperfor 100 EC 30 ml/da, Sherpa 100 EC 30 ml/da, Afikar 100 EC 30 ml/da, Efcymentrin 10 EC 30 ml/da; а.с. емабектин бензоат - Affirm Opti 200 g/da; а.с. спиносад - Sineis 480 SC 20-30 ml/100 l water; а.с. Granulovirus – CpGV-V22 3 x 10¹³ granules/litre - Madex Twin 10 ml/da;

Кругломинирајући листни мољац

У јуну се у средњим спратовима крошњи дрвећа развија друга генерација штеточине. Гусенице се хране паренхимом између два епидермална слоја и формирају мине.

Сузбијање: Хемијска контрола се спроводи на почетку излегања гусеница.

ЕПШ: у фенофази „раст плода“ - 2-3 јаја и мине по листу.

Овлашћени производи за заштиту биља: а.с. хлорантранилипрол - Coragen 20 SC 16-30 g/da, Voliam 16-30 ml/da; а.с. емабектин бензоат - Affirm Opti 200 g/da; а.с. циперметрин - Cyperfor 100 EC 30 ml/da, Sherpa 100 EC 30 ml/da, Afikar 100 EC 30 ml/da, Efcymentrin 10 EC 30 ml/da, а.с. хлорантранилипрол 45 g/l + абамектин 18 g/l - Voliam Targo 063SC 75 ml/da и други.

Калифорнијска штитаста ваш

У јуну се уочава масовно повећање бројности ларви. Оне, заједно са одраслим женкама, сишу сок са грана, гранчица, плодова и, ређе, са листова. На плодовима се појављују црвене, округле мрље, са видљивим штитићем инсекта у њиховом центру.

Сузбијање: Контрола је усмерена против ларви при **ЕПШ: 10 на 100-см гранчицу или 2-3 заражена плода.**

Овлашћени производи за заштиту биља: а.с. сулфоксафлор - Closer 120 SC 40 ml/da.

Европски црвени акар

За воћне културе, европски црвени акар је економски значајна врста. Штетне су ларве, нимфе и одрасле јединке, које сишу сок углавном са доње стране листова. Као последица оштећења, хлорофил у листовима се смањује и они добијају мозаичан изглед.

При јакој инфестацији, садржај хлорофила у листовима се смањује и транспирација се повећава, због чега се листови суше и превремено опадају.

Сузбијање: Хемијска контрола, у фенофази „раст плода“ се спроводи при ЕПШ:

- **Јабука:** 3-4 покретна облика по листу.

- **Крушка:** 3-4 покретна облика по листу - на почетку раста плода; 5-7 покретних облика по листу - после почетка раста плода.

- **Бресква** - 4-5 покретних облика по листу.

- **Шљива** - 3-5 покретних облика по листу.

Овлашћени производи за заштиту биља: а.с. абамектин 18 g/l - Vertimec 018 EC 100 ml/da за јабуку;
а.с. хлорантранилипрол 45 g/l + абамектин 18 g/l - Voliam Targo 063SC 75 ml/da; а.с. хекситиазокс 31.2 g/l
+ фенпироксимат 62.4 g/l - Nissorun Plus 120 ml/da.

Коштуњае воће